తెలుగు జ్యోతి రచనలపోటీలో ప్రథమ బహుమతి పొందిన వ్యాసము

పురస్కార ప్రదాత బెన్.యస్.గుప్త ఏడిసన్, టెక్సస్

ప్రేమ - దాని తత్వము

- చాకలకొండ రమాకాంతరావు

ప్రేమ - ఒక మధురానుభూతి. ఈ చరాచర సృష్టిలో అతి మధురాతి మధురమైనది, అనిర్వచనీయమైనది, అద్భుతమైనది, ఆనందకరమైనది, ఆది-అంతము లేని అనంతమైనది - ప్రేమ అనే మధుర భావన. ఆ ప్రేమను గురించి ఎవరు ఎంత వివరించినా, వర్ణించినా అది అసంపూర్ణమే. ఈ సమస్త సృష్టికి కారకుడైన భగవంతుడి గుణములలో అతి ప్రధానమైన గుణము ప్రేమ స్వభావము. కరుణ, దయ, ప్రేమ, శాంతము, నిస్వార్థము మొదలగునవి భగవంతుని గుణ స్వభావాలు. తరగని ఆస్థిగ భగవంతుడు తన సంతానమైన సమస్త ప్రాణులకు ఆ ప్రేమ గుణాన్ని అందించాడు. తన గర్భంలో పెరిగిన పొత్తిళ్ళలో పాపను, తన ప్రక్కన పరుండబెట్టుకొని తల్లి పడే ఆనందంలో గాని, తన చేతిలోకి ఆ బిడ్డను తీసుకొని తండ్రి పొందే అపురూపమైన భావనలో గాని, ఆ చిన్ని బిడ్డను తమ చెల్లిగానో, తమ్ముడు గానో తెలుసుకొని అక్కలు, అన్నలు పొందే తీయని అనుభూతిలో గాని, ఆ ప్రేమ చిందిస్తుంది. అలాగే తనతో సాంగత్యం చేస్తున్న మిత్రుడి చెలిమిలోని తియ్యదనంలోనూ, తను చెప్పిన పాఠములను నేర్చుకొని జీవితంలో ఉత్తీర్ణుడైన విద్యార్థిని చూచి గురువుపొందే సంతృప్తిలో గాని, యీ ప్రేమ యొక్క ధవళ కాంతులను పొడగాంచవచ్చు. తన హృదయాన్ని ఆకట్టుకొన్న ప్రేయసి, ప్రియుల అంతరంగంలో చెలరేగిన భావనలో కూడ యీ ప్రేమను గాంచవచ్చు. యీ విధంగ వివిధ రూపాలతో, భావనలతో, అనుభూతులతో హృదయాలను రంజింపజేసే ఆ మధురాతి మధురమైన భావన, భగవంతుడు తన సృష్టిలోని సమస్త జీవులకు సమంగా అందించాడు. పక్షి తన పిల్లలను అదే ప్రేమతో ఆహారం తెచ్చి అందించి - రెక్కలు వచ్చే వరకు పెంచి కాపాడుతుంది. క్రూరమైన వన్య మృగముల దగ్గరి నుంచి, మర్కటములు, జల చరములు, భూచరములు, చరాచరములైన అన్ని ప్రాణులలోను యీ ప్రేమ తత్వము తొణికిసలాడుతూ కనిపిస్తుంది. కనుక యీ ప్రేమను ఎదో ఒక కోణం నుంచి వర్ణించి యిదే ప్రేమ యొక్క సంపూర్ణ స్వభావం అనుకొనుట, ఏడు మంది గ్రుడ్డివారు ఏనుగు రూపాన్ని వర్ణించినట్లవుతుంది.

ముగింపు అంటూ లేక, శాశ్వతముగా నిలిచిపోయేదే నిజమైన అసలైన సిసలైన ప్రేమ. ప్రేమ అనే భావన కవుల హృదయాలను గిలిగింతలు పెడుతుంది. ఏవేవో ఊహలు ఉద్భవింపజేస్తుంది. హృదయంలోని అతి కోమలమైన భావనే ప్రేమ, అది అలౌకిక ప్రేమైనపుడే దానికి స్థిరత్వము, సంపూర్ణత, శాశ్వతత్వము లభిస్తాయి. ప్రేమనేది హృదయాలు మాట్లాడుకొనే ఒక అమృత భాష. ప్రేమకు వస్తువు సృష్టిలో ఏదైన కావచ్చు, లేక రూపురేఖలు లేని ఒక ఊహా సౌందర్యము గావచ్చు. కాని ప్రేమనే భావన ఒకటే.. దాని స్వభావ లావణ్యాము ఒకటే! ప్రేమ కవితా వాహిని అన్ని భాషలలోను, అన్ని జాతులలోనూ, అనాది నుంచి నానా రూపాలలో వెలువడుతున్నది.

హిందీ భక్త కవులలో అగ్రగణ్యుడైన సూఫీ సంప్రదాయ కవి కబీరు "ప్రేమ అనే రెండు అక్షరాలు సరిగా అర్థం చేసుకొంటే చాలు, పండితుడై పోవచ్చు. రెండు క్షణాలలో, జీవితమంత శాస్త్రాలు చేయలేనిది యీ రెండు అక్షరాలు తృటిలో చేస్తాయి అంటున్నారు"

People read scriptures till death, nobody became wise;

Two and a half letters of love, one who reads that is wise.

ప్రతి ఒక్కరు కబీరు చెప్పిన యీ ప్రేమ అనే రెండు అక్షరాలు నిజంగా అర్థంచేసుకొని, మసలితే ప్రపంచంలో ఆకలి, దప్పులు, బాధలు, కష్టాలే ఉండవు. ఆ ప్రేమ తత్వం అలవరుచుకొన్న రోజు

Telugu Jyothi Special Issue April 08

కమ్యూనిజమ్, క్యాపిటలిజమ్, సోషలిజమ్ లాంటి యిజముల అవసరమే లేదు.

మహాభారతంలో ప్రేమ అనేక రూపాలలో కనిపిస్తుంది. పాండవులలో కనిపించేది భ్రాతృప్రేమ, విదురుడు, ద్రోణుడు, భీష్ముడు మొదలగు వారిలోది దేశ ప్రేమ, ధృతరాష్ట్రునిది గుడ్డి పుత్రప్రేమ, దుర్యోధనునిది యీనాడు రాజకీయాలలో చూచే సంకుచితమైన ధన, పదవీ ప్రేమ. కర్ణుడిది కేవలం స్వామి ప్రేమ. భాగవతంలో ఎక్కడ బడితే అక్కడ కనిపించే ప్రధాన గుణం ప్రేమ తత్వం. యశోదమ్మది పెంచిన ప్రేమ, దేవకీదేవిది కన్న ప్రేమ, గోపికలది అనూహ్యమైన స్త్రీ ప్రేమ, రాధమ్మది అద్వైత ప్రేమ, కృష్ణుడిది విశ్వప్రేమ. యిలా బంధుప్రేమ, మిత్ర ప్రేమ, లౌకిక, అలౌకిక ప్రేమలు ప్రతి చోట భాగవతంలో గాంచవచ్చు. రామాయణంలో ఆంజనేయ స్వామిది స్వామి ప్రేమ, సుగ్రీవుల వారిది మిత్రప్రేమ, సీతమ్మది, రామయ్యది - తియ్యని భార్య భర్తల ప్రేమ, లక్ష్మణ, భరతులది భ్రాతృప్రేమ. దశరధుడు, కైకలది పుత్రప్రేమ - యీ ప్రేమలో ఒకరు తమ ప్రాణాలనే అర్పిస్తే, వేరొకరు, భర్త ప్రాణాలే బలి గొన్నారు. శబరిది దైవ ప్రేమ, రావణుడిది కామభావ ప్రకోప వాసనాభరిత ప్రేమ. యిలా ప్రేమ ఎక్కడ బడితే అక్కడ మనకు వివిధ రూపాలలో కనిపిస్తుంది..

ఎక్కడ ప్రేమ ఉంటుందో అక్కడ భగవంతుడు ఉంటాడు. యీ భావనే షిర్డీ సాయిబాబా వారి దివ్యబోధనల మూల సారము. జాతి, మత, కుల మయమైన భేద భావములు లేని ప్రేమ తత్వాన్ని వారు చాటి చెప్పారు. వారి ప్రేమ మానవాళికే పరిమితం గాదు, సమస్త జీవ సృష్టిపైన వారికి సమభావం ఉంది. యీ విశ్వంలో సమస్త సృష్టిని ఏకం చేస్తున్న ఒకే ఒక మతం ప్రేమనే మతం, ప్రపంచంలో అందరు మాట్లాడే ఒకే ఒక భాష ప్రేమ భాష'' అని ప్రేమను గురించి శ్రీ సత్యసాయి బాబా వారు అభివర్ణించారు. "నీ రోజును ప్రేమతో ప్రారంభించు, ప్రేమతో గడుపు, రోజునంతా ప్రేమతో నింపు, ప్రేమతో ముగించు, అదే నిన్ను భగవంతుని దగ్గరకు తీసుకొని వెళ్ళు దారి'' అని స్వామి సెలవిచ్చారు. యింకా ప్రేమ తత్వం గురించి వారు యిలా వర్ణించారు. "ఆలోచనలలో ప్రేమ సత్యముగ, కార్యరూపం దాల్చిన ప్రేమ సత్ ప్రవర్తనగ, అవగాహనలో ప్రేమ శాంతిగ, భావనలో ప్రేమ అహింసగ'' భాసిల్లుతుంది. ప్రేమయే భగవంతుడని, భగవంతుడే ప్రేమని, ప్రేమ తత్వము నిండిన ప్రతి జీవి భగవత్ రూపులని వారి భావన. ఎందుకంటే ప్రేమతో సారవంతమైన హృదయమనే భూమిలో దయ, దాక్షిణ్యము, త్యాగము, దానము, కారుణ్యము, సహనము, శాంతి, క్షమ, అహింస మొదలగు భావనలు మొలకెత్తి, పెరిగి, వృక్షములై, పుష్పించి, ఫలించి సమస్త మానవాళికి ఉపయోగిస్తాయి.

ప్రపంచంలో ప్రతి ఒక్కటి వివిధ రూపములలో మనకు కనిపిస్తుంది. అందులో మంచి, చెడులు రెండూ ఉంటాయి. రూప, గుణ ధర్మాలు వేరుగుంటాయి. అదే ప్రేమ విషయంలో గూడ నిజం. ప్రేమ వివిధ సమయాలలో, వివిధ రూపాలలో, వివిధ తీరులలో మనకు గోచరిస్తుంది. కాని వీటన్నిటి మూల స్వభావం ఒక్కటే! అదే ప్రేమ తత్వం. చక్కెర ఒక్కటైననూ, అది వివిధ రూపాలలో మనం సేవిస్తాం. ఒకరికి లడ్డుగ, ఒకరికి మైసూరుపాకుగ, మరొకరికి గులాబ్‌జాముగ, యిలా ఒక్కొక్కరు ఒక రూపంలో దానిని సేవిస్తారు, స్వీకరిస్తారు, ఆస్వాదిస్తారు, ఆనందిస్తారు. అలాగే కొందరు ప్రేయసి ప్రియుల ప్రేమగానో, తల్లి ప్రేమగానో, సోదర ప్రేమగానో, పితృ ప్రేమగానో, మిత్ర ప్రేమగానో, శిష్య ప్రేమగానో, భాషా ప్రేమగానో, దేశ ప్రేమగానో, దైవ ప్రేమ గానో, తమకు నచ్చిన రూపంలో గ్రోలి ఆనందిస్తారు. కాని మూల తత్వమైన ప్రేమ ఒక్కటే! కాని స్థూలంగ ప్రేమ రెండు రకాలుగా భావించవచ్చు. ఒకటి లౌకిక ప్రేమ, మరొకటి అలౌకిక ప్రేమ. దీనిని మరో కోణంలో ఆలోచిస్తే వ్యక్తి సంగతప్రేమ, మరొకటి విశ్వప్రేమ.

లౌకిక ప్రేమనేది, ఒక వ్యక్తి తన స్వంత అనుభవాలు, ఆనందాలకు మాత్రమే పరిమితమైనది, దానివల్ల చివరకు లాభము చెందేది ఒక వ్యక్తో, అతని కుటుంబమో మాత్రమే. అనగా దాని వల్ల సమాజానికి,

Telugu Jyothi Special Issue April 08

విశ్వమానవాళికి - కలిగెడి లాభము - ఒక్క ఆదర్శ భావనో, ఉదాహరణ మాత్రమే! దానికి మించి వేరు ఎక్కువ కాకపోవచ్చు. అంతమాత్రమున అది చెడు అని అనుటలేదు. కాని దాని వల్ల ఫలితము విశ్వమానవులకు అంత ప్రయోజనకరము కాక పోవచ్చు, కానూ వచ్చు. కాని యిటువంటి ప్రేమ వల్ల ఉపయోగములకన్న అనర్థములే ఎక్కువ ఉండవచ్చును. ఉదాహరణకు ఒక వ్యక్తికి తన పిల్లల పైనో, కులము పైనో విపరీతమైన ప్రేమ ఉందనుకొందాం. ఆ ప్రేమ తగు మోతాదులో ఉన్నచో మంచిదే, కాని అది శృతిమించి రాగానపడితే సమాజానికి ఎంతో నష్టం కలిగిస్తుంది. ఆ ప్రేమ చపలత్వంగా, స్వార్థంగా మారి, పరుల మంచి చెడులను ఆలోచించ కుండ, తను ప్రేమించే వ్యక్తి ప్రయోజనాల కొఱకు ఏ నీచ కార్యానికైన ఒడిగడుతుంది. ఉదాహరణకు సమాజంలో నేడు మనం చూచే కొందరు రాజకీయ నాయకులే దీనికి ఉదాహరణ, ప్రేమ స్వార్థంగా మారి, తమ బిడ్డల ఉన్నతికి, సమాజాన్ని, దేశాన్ని పణం జేసి, ఎలా దోపిడీలు చేస్తున్నారో చెప్పనవసరం లేదు. సంకుచితమైన యీ ప్రేమ ఎటువంటి నీచ కార్యానికైనా ఒడిగడుతుందని మనకు చరిత్రే చెపుతున్నది. ఒక్కోసారి యీ ప్రేమ పిచ్చిగా మారి, తాము ప్రేమించే వ్యక్తులకు కూడా హాని కలిగిస్తుంది. ప్రేమికుడు తను ప్రేమించిన అమ్మాయి దొరకలేదనో, యింకేదో మిషతో అమ్మాయిని చంపాడనో, యాసిడ్ పోసాడనో వినడం మనకు పరిపాటై పోయింది. యీ కోవకు చెందిన ప్రేమలో "నీ సుఖమే నే కోరుకున్నా" అనే వ్యక్తులు చాలా అరుదు. సాధారణంగా లౌకిక ప్రేమలు త్యాగాన్ని మరచి, స్వార్థంలో అంతమౌతాయి. యిది ప్రేమలోని పొరపాటు గాదు, అది ఆ వ్యక్తుల పొరపాటే! బూడిదలో పడిన పన్నీటి వలె "ప్రేమ" అధోగతి పాలౌతుంది. ముత్యపు చిప్పలో బడ్డ నీరు అద్భుతమైన రూపం దాల్చినట్లు, మంచివారి హృదయంలో ప్రేమ పరిమళిస్తుంది, వికసిస్తుంది. ఒక్కొక్కసారి యీ లౌకిక ప్రేమ, ఒక ఆదర్శ వివాహంగా మారి కొందరికి ఆదర్శంగా ఉపయోగించవచ్చు, తల్లిదండ్రుల గుండెలలో నిప్పులుగానూ మారవచ్చు. అనగా లౌకిక ప్రేమ వల్ల కొందరికి ఉపయోగము, కొందరికి అపకారము జరగవచ్చు, జరగక పోవచ్చు. లౌకిక ప్రేమలు తాత్కాలికమైనవే! కాలము, పరిస్థితుల బట్టి దీని రూపు రేఖలు మార వచ్చు. "తినగ తినగ ఆప్రేమ తీపి - చేదుగ గూడా మారవచ్చు, అరుచికరంగ అనిపించనూ వచ్చు''. అశాశ్వతమైనది, అల్పప్రయోజనమైనది, అస్థిరమైనదే - యీ లౌకికప్రేమ!

లౌకికమైనది కానిది, భిన్న స్వభావం. కల్గినదే అమర ప్రేమ. అదే అలౌకికమైన ప్రేమ, మహోన్నతమైన ప్రేమ. అది ఒక వ్యక్తి పైనో, కుటుంబం పైనో, సమాజం పైనో గాక, సమస్త మానవాళిపై ప్రసరిస్తుంది. అది ఏ ఒక్కరి ప్రయోజనం కోసం గాక అందరి ప్రయోజనానికి ఉదయిస్తుంది, వికసిస్తుంది, విస్తరిస్తుంది. అట్టి ప్రేమ ఆది, మధ్యాంతరహితమైనది. అటువంటి ప్రేమ వల్ల అందరికి ప్రయోజనమే గాని ఏ ఒక్కరికి కించిత్ హాని గాని, అసంతోషము గాని కలుగదు. అది సూర్యకాంతి వలే ప్రకాశమైనది, చంద్రకాంతి వలె చల్లనైనది, నీరు వలే హృదయ దాహము తీర్చునది, ఆకాశము వలె విశాలమైనది, భూమి వలె అతి సహనశీల స్వభావ భరితమైనది, అగ్నివలె శక్తివంతమైనది, వాయువు వలె ప్రాణ రక్షకమైనది, అటువంటి ప్రేమే అమృతతుల్యమై సమస్త మానవాళిని రక్షించు మంగళకర ఔషధమై ఒనరారుచున్నది. అటువంటి ప్రేమ త్యాగము తప్ప ఎటువంటి స్వార్థ భావనకు లోనైనది కాదు. యిటువంటి ప్రేమను ఎందరో మహానుభావులు, మహారచయితలు, కవిపుంగవులు, తమ తమ రచనల ద్వారా, పురాణేతిహాసముల ద్వారా మనకు తెలియ చెప్పారు. అటువంటి అలౌకికక ప్రేమ భావనము గురించి మనం తెల్సుకొందాం.

ప్రేమ, సహనము, శాంతుల ప్రతిబింబమే భగవంతుడు. కనుక సంపూర్ణమైన, సచ్చిదానందమైన మధుర స్థితికి చేరాలంటే దానికి ప్రేమయే మార్గము. ప్రతి ఒక్కరికి యీ ఉన్నతమైన అపురూపమైన ఆనంద స్థితి కావాలని ఉంటుంది. మరి ఏదైన ఒక ఫలితం

Telugu Jyothi Special Issue April 08

దక్కాలంటే ప్రయత్నం అవసరం గదా! ప్రేమ భావనను అలవరచుకోవడమే దానికి మార్గము. పరిపక్వానందము ప్రేమతోనే జనించి, ప్రేమతోనే పెరిగి, ప్రేమ తత్వమై సంపూర్ణమౌతుంది. పరమ జ్ఞాన స్వరూపులైన ఆదిశంకరుల ప్రవచనాలలో యీ భావనలు తొణికిసలాడుతాయి. నిజ జ్ఞానము సత్యాన్ని తెలియజేస్తుంది, భగవంతుని యొక్క అసలు రూపాన్ని తెలియజేస్తుంది, భగవంతుని ప్రేమ స్వరూపాన్ని మనకు వివరిస్తుంది. అట్టి జ్ఞానముతో జనించిన జీవకారుణ్య ప్రేమజ్యోతే, మానవుని యిహమునుండి పరమువైపుకు తీసుకు వెళుతుంది. ఆదిశంకరుల వారు తమ శాంతి, జ్ఞాన మూలమైన తమ యీ సందేశాలను తెలియ జేయుటకు ఎన్నో యాత్రలు చేసారు. ప్రేమ స్వరూపులైన భగవంతునికి, పరిపూర్ణ ప్రేమ భావన యున్న మానవ మూర్తులకు ఎటువంటి బేధము లేదనుటే వారి భక్తి, జ్ఞాన, ప్రేమ వైరాగ్యపూర్ణ అద్వైత సిద్ధాంత సారము.

ప్రేమను పొందుటలో గాని, ప్రేమించుటలో గాని ప్రాణి ఒక అలౌకికమైన ఆనందం పొందుతాడు. అందులో చరమ సీమ చేరుటయే ప్రతి ప్రేమకు పరమ గమ్యం. సృష్టిలో ప్రతి ఒక్కరికి ఆనందం పొందాలనే ఉంటుంది. కాని ఎందులో ఆ చరమ దశ అబ్బుతుంది అని తెలుసుకొనుటలోనే జీవి యొక్క సామర్థ్యం బయట పడుతుంది. దానికి ఒక ప్రయత్నము, సాధన అవసరము. లేకుంటే కథలలో విన్నట్లు చేసిన తపస్సు అంతా ఒక రంభ, మేనక పొందో అనే బలహీనతతో నిష్ఫలమైతుంది. దీనికి ఎంతో అకుంఠిత కార్య దీక్షత, మనో నిగ్రహము అవసరము. ఆ గమ్యము చేరినపుడు మన ప్రయత్నములో సఫలమగుటే గాక, అందరి ప్రేమకు పాత్రులౌతాము. ప్రేమ సమస్త విశ్వాన్ని నడిపే ఒక దివ్య అనూహ్యమైన శక్తి. దానికి లొంగని ప్రాణులు లేవు. ప్రేమకు స్వార్థం కలసిన నాడు అది, మురుగు నీటిపై ప్రవహించే పవనంలా దుర్గంధ కలుషితంగా కనిపిస్తుంది. అదే ప్రేమ దేశ ప్రేమగానో, విశ్వ మానవ ప్రేమగానో వికసిస్తే అది మల్లె వనంలో ప్రవహించే మరుగంధంలా, పరిమళ భూయిష్టమౌతుంది. కనుక మానవులందరు యిటువంటి ప్రేమ అలవరుచుకొని, అన్నమయ్య స్వామి "తందనాన'' అంటూ చెప్పిన "బ్రహ్మమొక్కటే - అందరిలోనూ ఆ భగవంతుడు ఒక్కడే'' అని, విజ్ఞతతో తెలుసుకొన్న రోజు, భగవత్ సృష్టి నందనవనంగా మారి అందరి జీవితాలు వసంత పౌర్ణమిగ వెల్లివిరుస్తాయి.

సర్వేజనా స్సుఖినోభవంతు - ఓం శాంతి శాంతి!

రమాకాంతరావ్ చాకలకొండ

స్వస్థలం కావలి. కొంతకాలం హైదరాబాదులో ఉన్నా, ప్రస్తుత నివాసం వృత్తిరీత్యా (ఐ.టి) సిన్ సినాటి (ఒహాయో). వేంకటేశ్వర స్వామి మీద సుమారు 3,000 గీతాలను, "శ్రీవేంకట రమణీయము'' అనే పుస్తకాన్ని వ్రాసారు. "భజగోవిందం'' ను తెలుగులో కవిత్వానువాదం చేసారు.

Telugu Jyothi Special Issue April 08